

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Ilcsik Sándor ügyvéd által képviselt I.r. és a dr. Kertész József Tamás ügyvéd által képviselt II.r. felpereseknek a dr. Lesták Erika ügyvéd által képviselt alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és járulékai iránt a Fővárosi Bíróság előtt 8.P.632.046/2004. számon megindult és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.424/2006/34. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperesek által 54. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem tárgyában meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal nem támadott rendelkezését nem érinti, felülvizsgálattal támadott rendelkezését - a perköltség és a le nem rótt illeték viselésére is kiterjedően - részben hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és megállapítja: az alperes Etikai és Fegyelmi Bizottsága 4/2003. számú állásfoglalásának az a része, amely szerint a 2003. május 9-i küldöttgyűlésen az egyenlő választási feltételek elvének biztosítását az elnökség megnehezítette, megsértette a felperesek jóhírnevét. Az állásfoglalásnak az a része pedig, amely szerint az I.r. felperes az eredményhirdetés előtt bejelentés és kimentés nélküli távozásával a küldöttek iránti lebecsülését fejezte ki, sérti az I.r. felperes becsületét.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül a fenti jogsértést megállapító rendelkezést is tegye közzé a honlapján, 18 hónapi időtartamra és a rendelkezést helyezze el az Etikai és Fegyelmi Bizottság irattárában a 2003. június 3-án készült jegyzőkönyv mellékleteként.

A keresetet ezt meghaladóan elutasító ítéleti rendelkezést hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felpereseknek személyenként 40.000 - 40.000 (Negyvenezer-

negyvenezer) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 81.000 (Nyolcvanezegyezer) forint kereseti fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetékből 6.000 (Hatezer) forintot az I.r. felperes, 9.000 (Kilencezer) forintot a II.r. felperes köteles az államnak külön felhívásra megfizetni. A fennmaradó 66.000 (Hatvanhatezer) forint eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A per iratai alapján megállapítható és a felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából jelentős tényállás lényegi tartalma szerint az I.r. felperes a társadalmi szervezet alperes elnöke, a II.r. felperes pedig főtitkára volt. Az alperes 2003. május 9-én tisztújító küldöttgyűlést tartott, melyen mindkét felperes részt vett, és az elnökségben foglaltak helyet. Az I.r. felperes, aki az elnöki tisztségre maga is jelölt volt, a küldöttgyűlés befejezését megelőzően az ülésteremből távozott, azonban távozásának indokát a küldöttgyűlés levezetőelnökének bejelentette.

Ezt követően 2003. június 3-án az alperes Etikai és Fegyelmi Bizottsága (EFB) alakuló ülésén a küldöttgyűléssel kapcsolatban 4/2003. szám alatt a következő állásfoglalást fogadta el: „Az Etikai és Fegyelmi Bizottság megállapította, hogy a 2003. május 9-i küldöttgyűlésen az egyenlő választási feltételek elvének biztosítását az elnökség megnehezítette, de a küldötteknek a küldöttgyűlésen tett megnyilatkozásai nyomán a tagság akaratát képviselő választási eredmény született. A bizottsági ülésen nem merült fel kétség a megválasztott tisztségviselők legitimitását illetően. Az Etikai és Fegyelmi Bizottság egyidejűleg kifejezi köszönetét a küldötteknek, hogy a kilenc órán át tartó küldöttgyűlésen végig biztosította a határozatképességet és a nehézségek ellenére is érvényre juttatták a tagság akaratát. A bizottság egyetért abban, hogy a volt elnök - egyben jelölt - eredményhirdetés előtt történt bejelentés és kimentés nélküli távozása a küldöttgyűlésről közvetve kifejezésre juttatta a küldöttekkel kapcsolatos lebecsülését, illetőleg annak látszatát keltette, sértő magatartást tanúsított.” Az alperes az EFB fenti határozatát a honlapján közzétette.

A felperesek 2003. augusztus 11-én benyújtott keresetét, amelyben a határozat megsemmisítését és személyhez fűződő joguk megsértésének megállapítását kérték az elsőfokú bíróság ítéletében elutasította.

A felperesek fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.866/2004/6. számú jogerős részítéletével az alperes Etikai és Fegyelmi Bizottságának 4/2003. számú „állásfoglalását” - határozatát - megsemmisítette és az alperest az I.r. felperes javára 22.000 forint, a II.r. felperes javára 10.000 forint fellebbezési eljárási költség megfizetésére kötelezte. A jogerős részítélet indokolása szerint az EFB határozatnak minősülő állásfoglalása az alperes alapszabályába és az EFB ügyrendjébe ütközött, sértette az alperes saját maga részére meghatározott működési rendjét, ezért az törvénysértő. Ennek megfelelően a jogerős részítélet a határozatot az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. tv. (Etv.) 10. § (1) bekezdés alapján megsemmisítette. A személyhez fűződő jog megsértése miatt indított keresetet elutasító ítéleti rendelkezést a jogerős részítélet a Pp. 252. § (2) bekezdés alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Az I.r. felperes és az alperes másodfokú perkielégét 15.000-15.000 forintban, a II.r. felperesét 10.000 forintban állapította meg.

A megismételt eljárásban a felperesek az EFB határozatnak „a küldöttgyűlésen az egyenlő választási feltételek elve biztosításának megnehezítésére” vonatkozó állítása miatt kérték jóhírnevük megsértésének megállapítását. Az I.r. felperes pedig ezen túl „a küldöttgyűlésről bejelentés és kimentés nélküli távozásával összefüggésben” annak tényként való állítása miatt kérte becsülete megsértésének megállapítását, hogy magatartásával „lebecsülte” a küldötteket. Mindkét felperes kérte továbbá személyhez fűződő joga megsértésének megállapítását amiatt is, hogy a felek között időközben indult polgári és büntető ügyekben keletkezett bírósági határozatokat az alperes a honlapján úgy tette közzé, hogy azokban szereplő nevüket és címüket is közölte. A jogsértés megállapításán túlmenően a felperesek kérték az alperes eltiltását a további jogsértéstől és megfelelő elégtétel adására kérték kötelezni az alperest oly módon, hogy a jogsértést megállapító ítéleti rendelkezést 18 hónapi időtartamra tegye közzé a honlapján, illetve azt tüntesse fel a megsemmisített határozaton is. Az I.r. felperes 100.000 forint, a II.r. felperes 150.000 forint nem vagyoni kár és ennek 2003. június 3-tól járó kamatai megfizetésére is kérték kötelezni az alperest.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban meghozott ítéletével a felpereseknek a személyhez fűződő jog megsértése miatt előterjesztett keresetét elutasította és a felpereseket együttesen 15.000 forint le nem rótt illeték megfizetésére kötelezte. A felperesek fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva megállapította: az alperes azzal, hogy a honlapján a Fővárosi Bíróság 8.P.29.142/2003/8. és 8.P.25.647/2004/17. számú ítéleteit, valamint

a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.866/2004/6. számú részítéletét úgy tette közzé, hogy azokban a felperesek nevét és lakcímét nyilvánosságra hozta, továbbá azzal, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 6.B.V.24.881/2003/6. számú és a Fővárosi Bíróság 20.Bf.V.5761/2004/2. számú ítéletét úgy tette közzé, hogy azokban a felperesek nevét nyilvánosságra hozta, megsértette a felperesek személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát. Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta és kötelezte, hogy 15 napon belül a „közzétett ítéleteket azok jogsértő mivoltától” oly módon fossa meg, hogy a felperesek nevét és lakcímét távolítsa el, illetve az ítélet jogsértést megállapító rendelkezését 18 hónap időtartamra a honlapon tegye közzé. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Megállapította, hogy a felek az első és másodfokú eljárással felmerült költségeiket maguk viselik. A felpereseket személyenként 22.500 forint kereseti és fellebbezési illeték megtérítésére kötelezte azzal, hogy a meghaladó eljárási illethekeket az állam viseli.

A jogerős ítélet indokolása szerint az alperesnek az a magatartása, hogy a bírósági határozatokat a felperesek nevének és lakcímének feltüntetésével hozta nyilvánosságra, az Alkotmány 59. §-ába, illetve a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. tv. (Avtv.) 2. § 1., 8. és 9. pontjaiba, továbbá 3. § (1) bekezdésébe ütközött és sértette a felpereseknek a személyes adatok védelméhez fűződő jogát. Ezért a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogsértést megállapította, a b) pont alapján az alperest a további jogsértéstől eltiltotta, a c) pont szerint az alperest megfelelő nyilvánosság biztosítása mellett kötelezte elégtétel adására és a d) pont alapján rendelkezett a jogsértően közölt személyes adatok törlése iránt.

Az egyéb személyiségvédelmi igényekkel kapcsolatban a jogerős ítélet megállapította, hogy mindkét felperes az elnökség tagja volt, így az EFB határozatának (állásfoglalásának) az elnökség tevékenységével kapcsolatos tényállítása, illetve értékítélete miatt a felperesek a Ptk. 85. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság PK. 13. sz. állásfoglalásában foglaltakra is, kérhették személyhez fűződő joguk megsértésének megállapítását. A jogerős ítélet indokolása szerint azonban az alperes a véleménynek minősülő értékítéletével nem sértette meg a felperesek jóhírnevét, mert véleménye valós tényeken alapult. A tanúként kihallgatott .. vallomása alapján megállapította, hogy a küldöttgyűlés előkészítése során történtek olyan hiányosságok, illetve szabálytalanságok, amelyek tényéből a bizottság megalapozottan vonta le azt a következtetést, hogy az elnökség megnehezítette az egyenlő választási feltételek elvének biztosítását. Miután a való tényekre alapított vélemény kifejezőmódjában sem volt lealacsonyító, illetve megalázó, így ezáltal sem állapítható meg a jogsértés.

Az I.r. felperesnek a küldöttgyűlésről való távozásával kapcsolatban megfogalmazottak miatt a jogerős ítélet azért nem állapította meg a jogsértést, mert a bizottságnak az a véleménye, hogy a felperes magatartása közvetve a küldöttekkel szembeni lebecsülését juttatta kifejezésre, illetve annak látszatát keltette és sértő volt, a való tényeken alapuló állásfoglalása volt. A jogerős ítélet nem fogadta el a felpereseknek azt az álláspontját, hogy az Etikai és Fegyelmi Bizottság jogsértő határozatának megsemmisítése után, annak tartalmi vizsgálata nélkül is megállapítható a személyhez fűződő jog megsértése, mert a személyiségi jogsértés csak a konkrét nyilatkozat vagy közlemény tartalmának vizsgálatával dönthető el.

A jogerős ítélet a fentiekén túlmenően megállapította, hogy az elsőfokú eljárás során olyan lényeges eljárási szabálysértés nem történt, amely indokolta volna az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését. A felperesek kifogásával ellentétben dr. Gyergyák Ferenc jogtanácsos a Pp. 67. § (1) bekezdés j) pont és a jogtanácsosi tevékenységről szóló 1983. évi 3. tvr. (Jtvr.) 2. § szerint jogosult volt az alperes jogi képviselőjére. A másodfokú eljárásban képviselőként eljáró ügyvéd a Pp. 67. § (1) bekezdés c) pont alapján az alperes törvényes képviselőjének meghatalmazása alapján volt jogosult eljárni. A Pp. 3. § (1) bekezdése (helyesen 13. § (1) bekezdése) alapján az elsőfokú bírósággal szemben kizárási ok a perben nem volt megállapítható, így amiatt, hogy a felperesek az elsőfokú bíróság ellen keresetet indítottak, az elsőfokú bíróság kizártsága nem állapítható meg. A másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy a felpereseknek a 28. sorszámú jegyzőkönyv kijavítása, kiegészítése iránti kérelmét, illetve az eljárás szabálytalansága miatti kifogását az elsőfokú bíróság elbírált, illetve az elbírálás késedelme az érdemi döntés meghozatalának nem képezte akadályát. A felpereseknek a bizonyítással, a tanúk szembesítésének hiányával, illetve az elsőfokú ítélet indokolásával kapcsolatos kifogásait a Pp. 173. § (3) és (4) bekezdése, illetve a Pp. 221. § (1) bekezdés alapján nem fogadta el. A másodfokú bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdés és a 6/1986. (VI.26.) IM. r. 13. § (2) bekezdés és 14. § alapján döntött a perköltségek és a le nem rótt eljárási illetékek viseléséről.

A jogerős ítélet ellen, eljárási és anyagi jogszabálysértésre hivatkozással, a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet. Érdemben a jogerős ítélet keresetet elutasító rendelkezésének a hatályon kívül helyezését és új határozat hozatalával a keresetüknek való teljes helytadást kérték. Másodlagosan kérték a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság utasítását új eljárásra és új határozat hozatalára, másik megyei bíróság, illetve másik ítélőtábla kijelölésével. A felperesek felülvizsgálati álláspontja szerint a

jogerős ítélet tévesen állapította meg, hogy az elsőfokú eljárásban dr. Gyergyák Ferenc jogosult volt jogtanácsosként az alperes képviselőjének ellátására. Vitatták a másodfokú eljárásban eljáró ügyvéd képviselői jogosultságát is. Állították, hogy az általuk az első- és másodfokú bíróság ellen indított perre tekintettel mindkét bíróság a Pp. 13. § (1) bekezdés alapján a per elintézéséből ki volt zárva, ami az ítélet hatályon kívül helyezését indokolja. Hivatkoztak arra, hogy az eljárás folyamán mind az elsőfokú, mind a másodfokú eljárásban a jegyzőkönyvek megszövegezésével, azok alaki és tartalmi hiányosságaival, a bizonyítás szabályainak megszegésével, továbbá a jegyzőkönyvek kijavításával, kiegészítésével kapcsolatos kérelmek elbírálása, illetve az eljárás egyéb szabálytalansága miatt előterjesztett kifogások elbírálása során olyan lényeges eljárási szabálysértések történtek, amelyek ugyancsak indokolják a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését. Érdemben az volt az álláspontjuk, hogy az EFB általuk kifogásolt állásfoglalása tekintetében a jogerős ítélet a tényállást pontatlanul állapította meg és tévesen jutott arra a következtetésre, hogy azzal az alperes nem sértette meg a felperesek személyhez fűződő jogát. Vitatták a jogerős ítéletnek a perköltség viselésével, illetve a le nem rótt eljárási illetékek viselésével kapcsolatos döntését is. Felülvizsgálati eljárási költségben is kérték az alperes marasztalását. A felperesek a felülvizsgálati eljárásban vitatták, hogy az alperes jogi képviselője szabályszerű meghatalmazás alapján jogosult az alperes képviselőjének ellátására. Állították, hogy az alperesnek jelenleg nincs törvényes képviselője, ezért indítványozták ügygondnok kirendelését.

A Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.21.157/2007/4. számú végzésével a felpereseknek az alperes jogi képviselőjének kizárására és ügygondnok kirendelésére irányuló kérelmét elutasította, megállapítva, hogy az alperes a Fővárosi Bíróság 2008. január 8-i keltezésű hiteles nyilvántartási kivonatával igazolta törvényes képviselői jogosultságát. Az általa adott meghatalmazás ezért jogszerű volt.

Az alperes a jogerős ítélet hatályban való fenntartását és a felperesek felülvizsgálati eljárási költségben való marasztalását kérte.

A felülvizsgálati kérelem túlnyomó részben, az alábbiak szerint alapos.

A Pp. 275. § (3) és (4) bekezdés szerint abban az esetben, ha olyan eljárási szabálysértés történt, amelynek az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása nem volt, a Legfelsőbb Bíróság az ügyet érdemben bírálja el.

A jelen ügyben olyan eljárási szabálysértés, amelynek az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt, nem állapítható meg.

Tévesen hivatkoznak arra a felperesek, hogy az elsőfokú eljárásban, mint az alperes tagja (főtitkára), illetve jogtanácsosa, az alperes képviselőjét nem láthatta el. .. az akkori elnök .. 8.P.29.142/2003/8/A/1. sz. alatt csatolt meghatalmazása alapján a Pp. 67. § (1) bekezdés j) pont szerint, figyelemmel az Etv. 6. § (2) bekezdésére és az alperes alapszabályának 3. § (2) bekezdésére, eljárhatott. Ezen túlmenően a Jtvr. 1. § (2) bekezdése és a 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján jogtanácsosként is eljárhatott. A felperesek egyébként jogtanácsosi minőségben való eljárását a keresetüknek részben helyt adó részítélet kapcsán nem kifogásolták, illetve a jogtanácsosi képviselő elfogadása a felperesek számára hátrányt nem jelentett, mert a jogtanácsos az elsőfokú eljárásban a jogtanácsosi tevékenységgel összefüggésben perköltségre nem tartott igényt és az elsőfokú bíróság erre tekintettel a pernyertes alperes javára a perköltség megállapítását mellőzte is. Ugyancsak nem állapítható meg, hogy a másodfokú eljárásban ifj. dr. Petrik Ferenc meghatalmazás nélkül járt volna el, vagy ügyvédi minősége igazolásának hiányában nem láthatta el a jogi képviselőt. A felperesek a másodfokú eljárásban a 2006. július 13-án tartott tárgyaláson úgy nyilatkoztak, hogy a korábbi elnök által adott meghatalmazásra tekintettel a képviselői jogosultságot nem vitatják (Pf.12. sorszám).

Téves továbbá a felpereseknek az az álláspontja is, hogy az általuk az első- és másodfokú bíróság ellen indított perre tekintettel mindkét bíróság kizárt bírósággént járt el és hozta meg ítéletét. A Pp. 13. § (1) bekezdés a) pont alapján az eljáró bíróságok kizártsága nem állapítható meg, mert a jelen perben egyik bíróság sem volt peres fél, és az e) pont alapján a felperesek kizárás iránti kérelmet nem terjesztettek elő. Az eljáró bíróságok elfogultsága ezért nem is állapítható meg.

A felperesek által állított egyéb eljárási szabálytalanságok pedig nem tekinthetők olyan, az érdemi döntésre kiható lényegi szabálysértéseknek, amelyek megvalósulásuk esetén is indokolná a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését. Összességében ugyanis megállapítható, hogy sem a felperesek, sem az alperes eljárási jogaiknak gyakorlásában az eljáró bíróságok részéről nem voltak korlátozva, a felpereseket jogaik érvényesítésében az eljáró bíróságok nem akadályozták. A tanúk szembesítésének elmaradása sem eredményezhetett a bizonyítás mérlegelésére kiható szabálysértést, mert ahogy azt a jogerős ítélet helyesen megállapította, a tanúk szembesítésére nem volt szükség. A tanúk ugyanis az ügy érdemét érintő ellentétes vallomást nem tettek. .. tanú ugyanis a küldöttgyűlés előkészítéséről, míg .. és .. tanúk a küldöttgyűlés menetéről tettek vallomást.

A fentiekből következik, hogy a jogerős ítéletet érdemben kellett felülbírálni.

A jogerős ítélet az Etikai és Fegyelmi Bizottság határozatának mindkét, a felperesek által kifogásolt részét tévesen ítélte meg.

Az EFB a felperesek részvétele nélkül folytatott eljárásban a küldöttgyűlés előkészítését tárgyalta meg. Ehhez képest a határozat egyértelműen azt állítja, hogy az elnökség a küldöttgyűlésen nehezítette meg az egyenlő választási feltételek elvének biztosítását. Ez tartalmilag arra utal, hogy az elnökség (nyilvánvalóan az elnökség tagjai, köztük a felperesek) a küldöttgyűlésen tanúsítottak olyan magatartást, amely az egyenlő választási feltételek biztosítását sértette. Az alperes azonban a perben nem jelölt meg olyan tényeket (a küldöttgyűlés előkészítésével kapcsolatos vélt vagy valós hiányosságokon túlmenően), amelyek az elmarasztaló értékítélet meghozatalát megalapozták volna. A küldöttgyűlés előkészítése során .. tanú által észlelt esetleg hiányosságok ezért a felperesek igényének elbírálása szempontjából nem voltak értékelhetők. .. tanú ugyanakkor úgy nyilatkozott, hogy „egy normális miliőben” zajlott le a küldöttközgyűlés és a szavazás. Semmilyen tény nem adott elő arra vonatkozóan, hogy az elnökség vagy az elnökség tagjai bármilyen, az egyenlő választás elvét sértő magatartást tanúsítottak volna. .. tanú ugyancsak nem tett erre vonatkozóan előadást. A tanúknak az az előadása, hogy a tagság a gyűlés elhúzódása miatt zúgolódott, nem értékelhető olyan tényként, amely az elnökséggel szemben megfogalmazott elmarasztaló értékítéletet megalapozná. Az Etikai és Fegyelmi Bizottság határozatnak minősülő állásfoglalása egyébként is olyan módon fogalmazott meg elmarasztaló értékítéletet az elnökséggel szemben, hogy annak ténybeli alapját nem jelölte meg. Ez a határozatban foglaltakat önmagában megalapozatlanná teszi. Miután az alperes nem bizonyította, hogy az elnökségnek a küldöttgyűlésen tanúsított magatartására alapított elmarasztaló értékítélete való tényeken alapszik, ezért az értékítélet önkényes volt és mint ilyen sérti a felpereseknek a Ptk. 78. §-ában védett jóhírnevét.

Ugyancsak tévesen ítélte meg a jogerős ítélet az I.r. felperes által kifogásolt, a távozása miatt vele szemben megfogalmazott elmarasztaló vélemény jellegét. Általánosságban megállapítható, hogy az EFB az I.r. felperest lényegében etikai vétségben marasztalta el. Az I.r. felperes azonban az eljárásban nem vett részt, a terhére rótt cselekménnyel szemben a határozat hozatalát megelőzően nem védekezhett. Ez az eljárás önmagában sértette az I.r. felperes tagsági és személyhez fűződő jogait. Tartalmilag is sértő és önkényesen megfogalmazott az I.r. felperes terhére rótt cselekmény miatti elmarasztaló értékítélet.

Az EFB az I.r. felperes terhére azt a magatartást rótta, hogy a küldöttgyűlésről „bejelentés és kimentés nélkül” távozott, és ezt minősítette a résztvevők „lebecsülésének”. Tartalmilag ezzel azt fejezte ki, hogy az I.r. felperes egyedülként és demonstratív módon hagyta el a küldöttgyűlés helyszínét. E tény valóságát a Pp. 164. § (1) bekezdés alapján az alperesnek kellett volna bizonyítania. Ezzel kapcsolatban ugyanakkor a Legfelsőbb Bíróság az alábbiakat állapította meg:

Az I.r. felperes, amikor tudomást szerzett a terhére meghozott határozatról, az alpereshez intézett levelében állította, hogy az ülést levezető elnökkel közölte távozásának indokát. Ezt a ténytet az alperes soha nem tette vitássá, és .. a 2003. július 29-én kelt, a keresetlevélhez F/1. alatt csatolt levelében is csak arra utalt, hogy a felperes kimentett távozását a levezető elnök a gyűlésen nem jelentette be. Ez a körülmény azonban az I.r. felperes terhére nem róható és tartalmilag valótlanná teszi azt a tényállítást, hogy az I.r. felperes, bejelentés és kimentés nélkül távozott. Ehhez képest, szemben a jogerős ítélet megállapításával, valótlan tényre alapítottan, tehát önkényesen fogalmazott meg a határozat az I.r. felperes terhére elmarasztaló értékítéletet, amely sérti az I.r. felperesnek a Ptk. 76. §-ában védett becsületét.

Mindkét kifogásolt állítás tekintetében tehát a felperesek a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pont alapján alappal kérték a jogsértés megállapítását. Ezért ebben a tekintetben is köteles az alperes a Ptk. 84. § (1) bekezdés c) pont alapján a felperesek részére elégtételt nyújtani, amelynek megfelelő módja az, hogy az ítéletnek e jogsértést megállapító rendelkezését is az alperes a honlapján megjelenteti. Szükséges továbbá az is - a határozat részítélettel történt megsemmisítésétől függetlenül -, hogy az alperes (a jogsértő határozatot tartalmazó jegyzőkönyv mellékleteként) a jogsértést megállapító ítéleti rendelkezést az irattárában elhelyezze. Miután az alperes az általa elkövetett jogsértést szélesebb körben nem hozta nyilvánosságra, ezért az elégtétel adásra más fórumokon nem volt szükség.

A felperesek az eljárás folyamán részletesebb előadást arra vonatkozóan nem tettek, hogy az alperes által elkövetett jogsértéssel okozati összefüggésben milyen nem vagyoni hátrányt szenvedtek. Köztudomású tényként kérték annak elfogadását, hogy a jogsértés nem vagyoni kárpótlást megalapozó mértékben sújtotta őket, és ezért lényegében jelképes összeg megfizetésére kérték az alperes kötelezését. A Ptk. 339. § (1) bekezdés, illetve a Ptk. 355. § (4) bekezdés alapján a nem vagyoni kártérítés megítélésének feltétele az, hogy a személyhez fűződő jogában megsértett fél keresetében jelölje meg, tehát nevesítse, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben milyen nem vagyoni hátrányt szenvedett. Az

így megjelölt hátrány a Pp. 163. § (3) bekezdés alapján köztudomású ténynek csak a jogsértés jellege, súlya és annak egyéb körülményei alapján tekinthető. A Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint az alperes által elkövetett jogsértések miatt köztudomású tényként nem állapítható meg, hogy a felpereseket a mindennapi élettevékenységükben vagy szakmai megítélésükben és karrierjükben lényeges hátrány érte. Az I.r. felperes az oktatói felkéréseinek csökkenését csak megemlítette, de nem bizonyította, hogy azok kizárólag az EFB elmarasztaló határozata miatt következtek be. Mindezekre tekintettel a jogerős ítéletnek a nem vagyoni kártérítés iránti keresetet elutasító rendelkezése nem jogszabálysértő.

A fentiek alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletnek a felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján részben hatályon kívül helyezte és a Pp. 253. § (2) bekezdés megfelelő alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta.

Erre is tekintettel megváltozott a pervesztesség-pernyertesség aránya is. A felperesek objektív szankciók alkalmazását és kártérítés megfizetését kérték keresetükben. Az objektív szankciók tekintetében a per tárgyának értéke nem határozható meg, ezért az illethekekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 39. § (3) bekezdés b), c) és d) pontja alapján a per tárgyának értéke az elsőfokú eljárásban 350.000 forint, a fellebbezési eljárásban 400.000 forint, míg a felülvizsgálati eljárásban 600.000 forint. (EBH 1999/2/94. sz.) A Fővárosi Ítéltábla részítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 252. § (2) bekezdés alapján, tehát lényeges eljárási szabálysértés miatt helyezte hatályon kívül. Erre tekintettel az Itv. 51. § (1) bekezdés szerint egyszeri fellebbezési eljárási illetheget kellett figyelembe venni.

A felperesek mind a határozat megsemmisítése iránti, mind a személyhez fűződő jogaik megsértése miatt érvényesített objektív szankciók alkalmazása iránti keresetük tekintetében pernyertesek lettek. Kizárólag a meg nem határozható perértékbe beolvadó, nem vagyoni kárigényük érvényesítésében pervesztettek. Ezért a nagyobb részt pernyertes felperesek perköltségét az alperes a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján köteles megtéríteni. A Legfelsőbb Bíróság a felpereseket az első, másodfokú és felülvizsgálati eljárásban megillető perköltség összegét a felperesek ügyvédi képviselőjére, továbbá az általuk a másodfokú eljárásban előterjesztett készkiadások és a részítéletben javukra megállapított másodfokú perköltség összegére is figyelemmel állapította meg.

A felperesek a 6/1986. (VI.26.) IM.r. /R./ 13. § (2) bekezdés alapján kötelesek a részbeni pervesztességük után le nem rótt eljárási illetheget az államnak megtéríteni. Ezt a Legfelsőbb Bíróság az I.r. felperes 100.000 forintos nem vagyoni kárigénye

után 6.000 forintban, a II.r. felperes 150.000 forintos nem vagyoni kárigénye után 9.000 forintban állapította meg. A fennmaradó eljárási illetéket ugyanakkor az Itv. 5. § (1) bekezdés d) pont szerint az alperest megillető személyes illetékmentességre tekintettel a R. 14. § alapján az állam viseli. A felperesek kifogását, mely szerint .. törvényes képviseleti jog hiányában az Itv. 5. § (3) bekezdésében meghatározott nyilatkozat megtételére nem volt jogosult, a Legfelsőbb Bíróság nem fogadta el. Ettől függetlenül a felperesek nem állították, hogy az alperes az eljárás megindítását megelőző naptári évben folytatott vállalkozási tevékenységéből származó jövedelme után társasági adó fizetésére vagy költségvetési befizetésre volt köteles. Ezért nem állapítható meg az alperes személyes illetékmentességének hiánya.

Budapest, 2008. január 9.

Dr. Völgyesi Lászlóné sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros Mátyás sk.
előadó bíró, Angyalné Dr. Demeter Judit sk. bíró

A kiadmány hitelül:

Vné

tisztviselő